

A tej termékpálya lehetőségei pénzüntézeti szemmel

Tresó István
K&H Bank Agrár üzletág

A tejpiac trendjei, múltbéli tanulságok

Mind a világpiacon, mind az EU-ban a tej-, illetve a tejtermékek árai hasonló tendenciát mutatnak a 2012/13-ban, mint a 2007/2008-as időszakban.

Magyarországon a felvásárlási árak:

- 2007. január 66 HUF/kg
- 2008 január 94 HUF/kg
- 2009.augusztus 55HUF/

2013 november 120HUF/kg

-2015 augusztus ?

Kihívások előtt a magyar tejágazat

Vajon megismétlődhet 2009 ?

Alapvető kérdés, hogy

a fejlett tejtermelő országok világpiacra termelt termékeit képes-e felvenni az ázsiai piac – elsősorban India és Kína.

Az EU tejipara

Észak-Európa (NL, DE, PL) nagy tejipari cégei az elmúlt években komoly fejlesztéseket hajtottak végre

porító, tejsavó, sajt-gyártó

kapacitásaik bővítésére megcélózva Észak-Afrika, Ázsia (India, Kína) és a Közel-Kelet piacait.

Kvóta versus tejmenység

A 2012/13-as kvótaévben várhatóan 5 állam lépi túl nemzeti kvótáját (AT,CY,DK,PL,DE), 22 ország attól elmarad !

Magyarország elmaradása 23,7%,

de RO -47,3%, BG – 55,3% vagyis nem lesz piaci sokk,
de jelentős átrendeződés várható

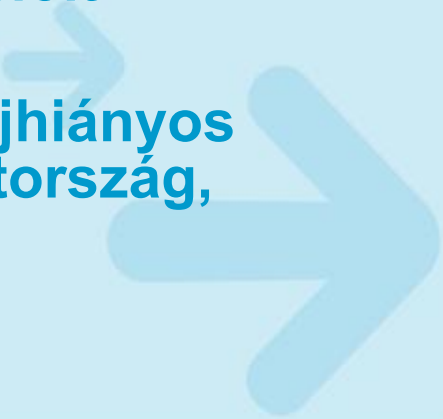
Kihívások előtt a magyar tejágazat

Az észak-alföldi országokban és Dániában :

- kiváló tömeg-takarmánytermelő bázisok vannak
- közeli tengeri kikötőkbe érkezik a fehérje alap/ szója

Magyarország „központi” elhelyezkedése következtében a gazdasági előnyök és hátrányok kiegyenlítik egymást:

- az északi tagállamok szállítási költségei védhetik a magyar tejtermékek hazai piaci pozícióját
 - Magyarország közel helyezkedik el a tejhiányos piacokhoz, ezek közül kiemelendő: Horvátország, Görögország, Románia és Bulgária.
-

Kulcskérdések termelői oldalon/1

- Javítani a rendelkezésre álló csúcsgenetikák kiszolgálását takarmányozás és tartástechnológia vonatkozásában:
 - jelentős ktgcsökkenést elérni a 2,4 átlag laktáció emelésével
 - az összes közvetlen változó költség 75%-a a takarmány, módosítható?
 - méretgazdaságosság ! ?
-
-

Kulcskérdések termelői oldalon / 2

Az előző EU kftgvetési ciklusban : ÁTK I-IV

A tehenészeti telepek legalább 82%-ánál megvalósult
valamilyen beruházás - hatás ?

Az új KAP várható lehetőségei :

- agrárfejlesztés – versenyképesség javítása
 - energetika és öntözésfejlesztés
 - együttműködés – termelői csoportok támogatása
-

Kulcskérdések termelői oldalon / 3

- ➔ **Van kész stratégiám a ktg. csökkentésre a források megnyílásakor ?**
energetika, takarmányozás, intenzív gyepgazdálkodás
 - ➔ **Az 1 literre jutó ktg-et úgy is lehet csökkenteni, hogy növelem a termelést !**
 - ➔ **A mérlegem rendben van ? (hitelképes vagyok ?)**
-
-

Mire kíváncsi a bank ?

- ➔ Üzemméret tejelő létszám alapján, selejtezés, üszőértékesítés
- ➔ Tejelő tehenészet kvalitatív jellemzői/ takarmány, birtokszerkezet, technológia
- ➔ Pénzügyi jellemzők, szerződéses kapcsolatok, fajlagos költségek
- ➔ Management / stratégia, hatékonyság, szakmaiság

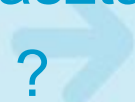

Nem fedezetet, hanem cashflow-t finanszírozunk !!

Kulcskérdések feldolgozó oldalon/1

- a tejpiac liberalizálásával egyre fontosabbá válik a mennyiségben és minőségben rendelkezésre álló tej mennyisége
 - logisztikai kérdések – tudom optimalizálni a beszállítói körömet ?
 - a feldolgozott tej mennyiségre vetítve optimalizálni az energia (gáz, villamos), valamint a vízfogyasztást.
 - méretgazdaságosság / mérethatékonyság ?
-
-

Kulcskérdések feldolgozó oldal / 2

- ➔ A következő KAP lehetőségei :
 - versenyképesség növelése
 - input hatékonyság javítás (energetika, víz, hulladékkezelés)
 - együttműködés ösztönzés, közös beruházások
 - innovációs projekt eredmények gyártásba állítása

Készen van a stratégiánk ? Dolgozunk a részleteken ?

Mire kíváncsi a bank ?

Feldolgozás jellemzői: kapacitás-kihasználtság, termékszám, fajlagos költségek

Értékesítés jellemzői: értékesítés irányai, termékszerkezet, vevői szerkezet, fizetési határidők;

Szerződéses kapcsolatok: alapanyag ellátás biztonsága, vevői kapcsolatok

Menedzsment: pénzügyi szemlélet , szakmaiság, stratégia

Nem fedezetet finanszírozunk, hanem cashflowt !

összefoglalás

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET !

